17. Urfa

F: Urfa'lı insanlar nasıl?

M: Urfa'lı insanlar misafirperverdir, dışarıdan geleni ailesinden üstte tutar. Suriyelilerle tabii ahlaki olarak kültürel olarak farklıyız. Dinimiz aynı olsa da. Burada sabaha kadar oturuyolar. Gündüz yatıyolar. Onlar gece oturuyolar, sabah yatıyolar. Onlar da bizim kardeşimizdir ne olursa olsun. Savaştan kaçıp geldiler, her türlü pisliği yapıyolar. Vatandaş oldular, artık git desek de gitmezler. Vatandaşlık alıyolarsa askerlik de yapsınlar. Artık misafir değil, artık kardeşlerimiz.

F: Din önemli değil yani kardeş olmak için

M: Din fark eder mi? İnsan olmak önemli.

F: Türk haberlerinde şöyle bir şey vardı. Biz Türkler ve Suriyeliler biz din kardeşiyiz.

M: O da Müslüman biz de Müslüman. Dinimiz aynı olduğu için din kardeşyiiz. Onlar da Türk, Osmanlı zamanından sonra burada kalmışlar. Sınır geçmiş aradan. Ama hepsinninn bağı var.

F: Akrabalık ve din kardeşliği aynı değil di mi?

M: Din aynı onlarda, onlar da Müslüman. Biz Müslüman onlar Müslüman.

F: Bu nedenle daha yakınn hissediyor musunuz?

M. Akrabaları var zaten burada, aşiretleri var. Bunların buraya gelmesi, Almanya'ya gelmesinden iyidir diyorlar. Sizin oraya gelmek isteyen çoktu ama buraya gelme nedenleri dildi muhtemelen.

F: Akrabalık var

D: Dil var, Kürtçe, Arapça bilenler buraya geliyor. Kürt çoktur ama Arapça bilen de çoktur burada. Mesela siz Suriyelilere kapı açmadınnız Ukraynalılar açtınız çünkü Hıristiyanlar.

F: Siz diyorsunuz ki din, ırk fark etmez. Ama akrabalık aşiret var bu nedenle onları daha çok mu kabul etmek zorundasınız?

M: Evet ama Almanya'ya da gelmek istiyolardı, Yunanistan'a. Ama gidemediler kapılar kapandı. İngilizce, Almanca bilenleri var. Mesela şu an Ukrayna'dan gelmişler Türkiye'ye aynı dil mi konuşuyoruz.

F: Örneğin bugün Ukraynalılar Türkiye'ye gelse kime daha yakın hissederdiniz?

M: Onlar bizim din kardeşimiz ama onlarla da kardeşizi. Onlara da kapı açmak zorundayız, bir insan zordaysa onu o durumda bırakamazsın. Bugün sen zordasın o gelsin onu da almak zorundasın.

F: Duygu olarak?

M: O da gelse duygumuz insanlıktır. Benim için öyle. Sen gelmişsin bugün savaştasın kapımızı açmasak sen orda kalıcaksın, yazıktır.

F: Siz dediniz ki akraba olarak onları aldık, mecburen.

M: Akrabalık nedir burada Kürt de var Arap da var. Derdini daha iyi anlatabilyiorlar haliyle. Almanya'ya gitse böyle olmaz.

F: Siz diyorsunuz ki biz herşeye açığız ama akraba olarak onlara karşı bir mecburiyet hissediyoruz.

M: Yani Ukrayna'dan 20.000 kişi gelmiş onlar akrabamız mı? Kapımıza gelmişse almak zorundayız. Hiç akraba dahi olmasa Arapça biliyosa Kürtçe biliyosa burada o dilleri konuşanlar var. Bugün Suriye'yi açsalar bunlar memlekete gitse orada inşaat olucak, tarım olacak, her şey olacak buranın yükü de hafifler. Yazık değil mi insanlara.

F: Burdaki Türkler ve Suriyelilerin ilişkisi?

M: Osmanlı yıkıldıktan sonra işte onnlar orada kalmış bunlar burada kalmış. Sonra o aşiretlerin kolları büyümüş. Benim akrabalarım da vardı orada gider gelirlerdi.

F: Sizin mahallede 30 tane filan var değil mi? Buradakiler anlaşabiliyor mu?

M: Buradakiler Suriyelilerin akrabası var, ya fabrika kurmuş, ya da fabrikada çalışıyor. Buradakiler biraz daha iyi durumdalar. Biraz daha varlıklılar.

F: Yaş olarak?

M: Karışık, yaşlı da var genç de var.

F: Dil olarak?

M. Arapça çoğunlukla.

F: Burada çoğunlukla Suriyeliler Arapça mı Kürtçe mi konuşuyor?

M: İkisi de oluyor bazen ama daha çok Arapça konuşuyorlar. Buradaki Suriyeliler Arap. Bir aile de Kobane'den var onlar Kürt.

F: İnsanlar en azındnan ortak bir dilde konuşabiliyor. Sohbet muhabbet alakaları oluyor mu?

M. Birbirlerine gidip geliyorlar sıkıntı yok. Arapça bilenler konuşuyorlar birbirleriyle. Dilden dolayı.

F: Bunun dışında arkadaşlık var mı?

M: Yok hiç görmedim, onlar birbirlerine gidip geliyorlar. Kendi içlerinde gidip geliyorlar.

F: Herkes birbiri arasında kalıyor yani?

M. Onlar da ailelerine gidiyor geliyorlar öyle işte.

F: Ortak dil olduğu için sizce Suriyelilere karşı buradakiler yakınn hissediyor mu?

i1: Ben şahsen hissetmiyorum, iyilik de bir yere kadar.

M: Dediğim gibi ne ahlak var, ne bişey. Serbest piyasaları var. Bunlardan vergi de alınmıyor. Diyorum ya vatandaşlık alıyolar, bunları askere de alsınlar.

i1: Devlet bizden çok onlara bakmaya başladı. Mesela Suriyelilere okul kitaplarını devlet ücretsiz veriyo ama ben parayla alıyorum. İnsanın zoruna gidiyor. Belli bir yere kadar misafirlik.

F: Siz ve Suriyelilerin arasında hem ortak bir dil var hem de ortak bir din var. Siz bu yüzden onlara daha yakın hissediyor musunuz?

i1: Tabii ama önemli olann zulme uğrayan insanlar hangi dinden, dilden olursa olsun. Ermeni de olsa gelseler, zulüme uğruyosa kucak açarız. Suriyeliye yaptığımı Ermeniye de yaparız. Örf ve adetlerimizin gereği.

F: Ortak din ve dil var, Türkçe dışında siz bir dil konuşuyo musunuz?

i1: Arapça biliyoum.

F: Mesela muhtar bey dedi ki Ukraynalılar da gelse yardım ederdik. Doğru mu bu? Siz Suriyelilere Ukraynalılardan daha yakın hissediyor musunuz?

i1: Benim için insan insandır. Dil olabilir benim şahsi görüşüm ama farklı düşünenler olabilir.

F. Yani onlar Arap siz de Arap bu nedennle daha yakın hissediyorsunuz belki

i1: Siz Almansınız, bunlar Arap. Zulme uğramışlar, ne düşünüyorsunuz? Yani zulme kim uğramışsa önemli değil ben insan olarak aynı görüyorum.

F: Mülteciler arasında dayanışma nasıl kuruluyor?

M: Kendi kendilerine organize oluyorlar. Ekonomik etkisi bizde arttı. Doğru düzgün çalışmıyorlar, yarı fiyatına çalışıyorlar ama bazen işe gelmezler. Disiplinleri yok.

F: Siz burası daha varlıklı bir mahalle dediniz sizce bu sayede daha yakınlaşıyorlar mı?

M: Yok yine de diyalog yok. Diyalog fazla yok.

F: Sizce bunun sebebi nedir, neden diyalog yok?

M. Dil genel olarak, kültür.

F: Ama kültür farkı da var dediniz?

M: Onlar Suriye kültürüyle yaşamış biz Türkiye kültürüyle. Onlar gece oturmayı gündüz yatmayı seviyor.